

5.6 Pomocí Riceovy věty dokažte, že následující množiny nejsou rekurzivně spočetné.

(a) $\overline{A_2} = \{i \mid \varphi_i \neq f\}$, kde f je pevná totálně vyčíslitelná funkce

(b) $A_3 = \{i \mid \varphi_i = g\}$, kde g je pevná vyčíslitelná funkce

(c) $\overline{A_3} = \{i \mid \varphi_i \neq g\}$, kde g je pevná vyčíslitelná funkce

(d) $A_4 = \{i \mid a \in \text{dom}(\varphi_i)\}$, kde $a \in \mathbb{N}$ je pevné

(e) $A_5 = \{i \mid \text{dom}(\varphi_i) = \emptyset\}$

(f) $A_6 = \{i \mid \text{dom}(\varphi_i) \text{ je konečná množina} \}$

(g) $\overline{A_7} = \{i \mid a \notin \text{range}(\varphi_i)\}$, kde $a \in \mathbb{N}$ je pevné

(h) $A_8 = \{i \mid \text{range}(\varphi_i) \text{ je konečná množina} \}$

(i) $\overline{A_9} = \{i \mid \text{dom}(\varphi_i) \neq \mathbb{N}\}$

(j) $A_{10} = \{i \mid \varphi_i \text{ je prostá}\}$

(k) $\overline{A_{11}} = \{i \mid \varphi_i \text{ není bijekce}\}$

(e) $A_S = \{ i \mid \text{dom}(\varphi_i) = \emptyset \}$

2. QV

- A_S kůsp. fcio. ...
- θ, θ' ?
 $\theta = \varepsilon$ (prázdná fcio)
 $\theta' = c_n$ ($f(x)=1$)

• $\theta \leq \theta'$? $\checkmark$ $[\forall x \theta(x) \neq \perp \Rightarrow \theta(x) = \theta'(x)]$

$\checkmark$ • $\{ i \mid \varphi_i = \varepsilon \} \subseteq A_S \rightarrow \varepsilon$ má $\text{dom}(\varepsilon) = \emptyset$,
 teda všechny indexy

$\checkmark$ • $\{ i \mid \varphi_i = c_n \} \subseteq \overline{A_S}$ ε patří do A_S
 c_n má $\text{dom}(c_n) = \mathbb{N}$
 a $\mathbb{N} \neq \emptyset$ teda c_n
 nepatří do A_S .

1. QV:

- $\checkmark$ • $A_S \neq \emptyset$
- $\checkmark$ • $A_S \neq \mathbb{N}$
- $\checkmark$ • A_S kůsp. fcio

$\varepsilon \leq c_n$
 ε - index prázdné fcio
 c_n - index fcio $f(x)=1$ (progre-
 vždy y $\in$ {1})
 $\varepsilon \in A_S \rightarrow$ doplně
 $c_n \in \overline{A_S}$

Ak $i \in A_S$ a $\varphi_i = \varphi_j$, tak potom $j \in A_S$.

Ak $i \in A_S$, tak $\text{dom}(\varphi_i) = \emptyset$.

Ak $\varphi_i = \varphi_j$ a $\text{dom}(\varphi_i) = \emptyset$, tak $\text{dom}(\varphi_j) = \emptyset$.

Ak $\text{dom}(\varphi_j) = \emptyset$, tak $j \in A_S$.

Podľa 1. QV množina A_S nie je ků.

(b) $A_g = \{i \mid \varphi_i = g\}$ (g je pevne dané uče. fcia)

1. RV: ✓

- $A_g \neq \emptyset$
- $A_g \neq N$
- A_g kómp. fcia

Nech $j \in A_g$

Nech $j \notin A_g$

AK $i \in A_g$ a $\varphi_i = \varphi_j$

tak $j \in A_g$

tak $j \notin A_g$

$\varphi_i = g$ $\varphi_i = \varphi_j$, $\varphi_j = g$, $j \in A_g$

2. RV:

θ a θ' t.z. " $\theta \in A_g$ " a " $\theta' \in A_g$ "

$\theta = g \rightarrow$) g nie je totálna ($\exists a$ t.z. $f(a) = \perp$) ✓

$\theta(x) = \begin{cases} 1 & x = a \\ g(x) & \text{inak} \end{cases} \rightarrow \theta \leq \theta'$

θ' je vyčísliteľná lebo? $\rightarrow$ " $\theta' \notin A_g$ " lebo $\theta' \neq g$

) g je totálna $\Rightarrow$ ZRV nejde použiť

3. RV: [g je totálna] ✓ (AK by g bolo konečné tak g je konečným zúžením g (súčasť seba))

$\theta = g$ Sam patria konečné zúženia g ?

Všetky kon. zúženia sú kózne od g , a teda nepatria do A_g .

Existence of a recursive function

Minimal $A \subseteq \mathbb{N}$ respecting function, possible path

$$i \in A \iff \exists y \dots$$

$$K = \{ i \mid \varphi_i(i) \text{ je definovaný} \}$$
$$i \in K \wedge \varphi_j = \varphi_i \Rightarrow \varphi_j(i) \text{ je def.}$$

$\varphi_j(i) ???$

Věta (1. Riceova věta)

Neprázdná vlastní podmnožina $\mathbb{N}$ (tedy A splňující $\emptyset \neq A \subsetneq \mathbb{N}$), která respektuje funkce, není rekurzivní.

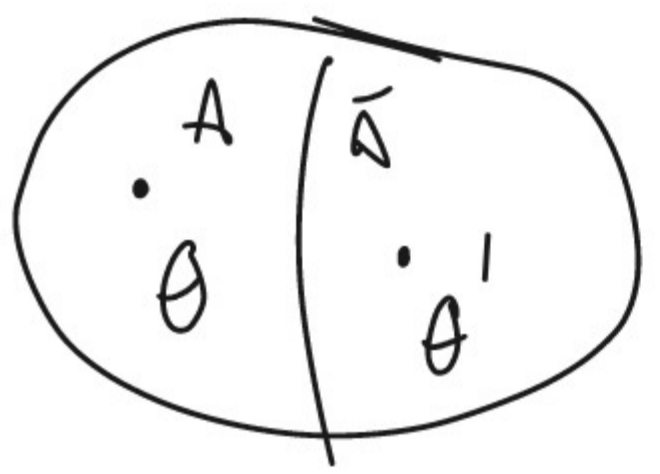
Lemma 1.1

Let $A \subseteq \mathbb{N}$ be a subset of natural numbers. Then A is recursive iff there is a total recursive function $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ such that $A = \{x \mid f(x) = 0\}$.

Lemma 1.2. Let $A \subseteq \mathbb{N}$ be a subset of natural numbers. Then A is recursive iff there is a total recursive function $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ such that $A = \{x \mid f(x) = 0\}$.

- $\exists! f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ such that $A = \{x \mid f(x) = 0\}$ / Existuje $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ $i \neq A$
- $\exists! f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ such that $A = \{x \mid f(x) = 0\}$ / $\neg \exists f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ $i \in \bar{A}$

Proof of Lemma 1.1

$\theta = 5 \frac{x}{2}$ x je sudé
 $\perp$ inak $\theta(x) = y \Rightarrow \theta'(x) = y$
 ale $\perp \theta(x) = \perp, \theta'(x)$

$\theta' = 5 \frac{x}{2}$ x je sudé $\text{može vrátiť hociko (alebo cyklický)}$
 $\left\{ \begin{array}{l} 3x \\ \perp \end{array} \right.$ $x \bmod 3 = 0 \wedge x$ je liché
 inak

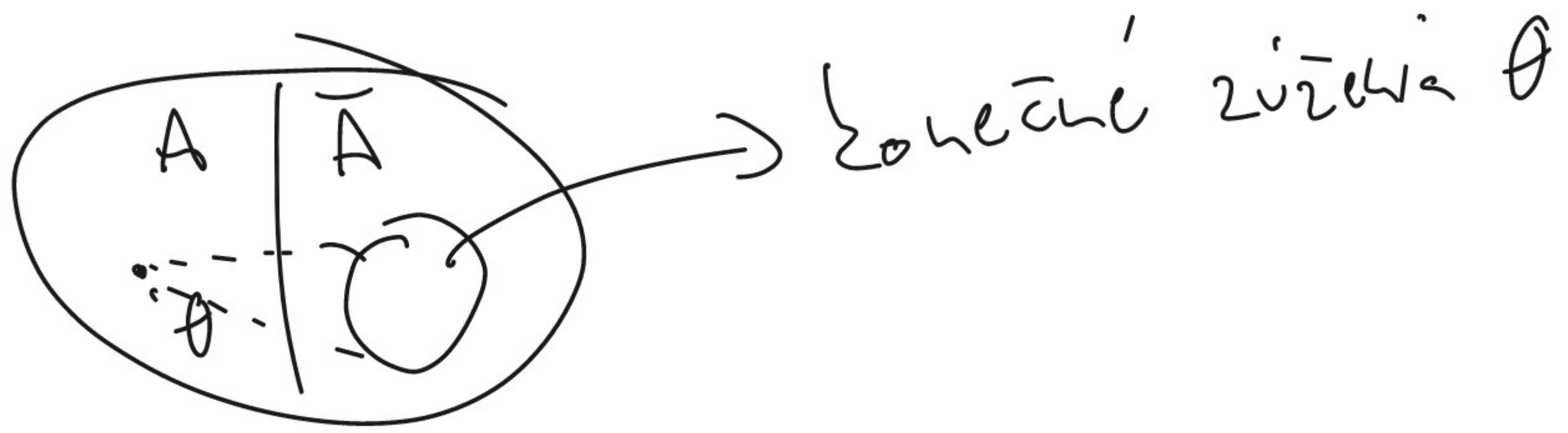
$\theta \leq \theta'$

Príklad 1.1. (Klasifikácia množín)

Nech $A \subseteq B$ je množina podmnožín množiny B a nech θ je ekvivalenčná relácia na B .
Nech $\bar{A} = B \setminus A$ je komplement množiny A v množine B .

- $\{ \bar{a} \mid a \in A \} \subseteq \bar{A}$
- $\{ \bar{a} \mid a \in A \text{ a } \bar{a} \in \bar{A} \} = \{ \bar{a} \mid a \in A \text{ a } \bar{a} \in B \setminus A \} \subseteq \bar{A}$

Príklad 1.1.1.1.

$$\text{dom}(\xi) = \{a_1 \dots a_n\}$$

→ pravo dení fcie

ξ

• Růspoktije I_ξ fcie? $\checkmark$ $i \in I$ a $\varphi_j = \varphi_i$ (a $j \notin I$)?

$$\xi \leq \varphi_i \quad \varphi_i = \varphi_j \quad \xi \not\leq \varphi_j$$

$$\text{také } \xi \leq \varphi_j$$

• Je I_ξ rekurzívna? IRV ; $I_\xi \neq \emptyset$ $\checkmark$ $I_\xi \neq \mathbb{N}$ $\checkmark$ $\xi = \varepsilon \rightarrow I_\xi = \mathbb{N}$
 " $\xi \in I_\xi$ " $\downarrow$ je Rek

• Je I_ξ R.E.? ZRV $\emptyset ; \emptyset' ; \emptyset \leq \emptyset'$
 a " $\emptyset \in I_\xi$ " a " $\emptyset' \in I_\xi$ " $\checkmark$

$$\xi \leq \emptyset \leq \emptyset' \text{ také } \xi \leq \emptyset' \Rightarrow \emptyset' \in I_\xi$$

ZRV $\emptyset ;$ " $\emptyset \in I_\xi$ " ; $\forall$ končící zúčehia patřili I_ξ

ξ je končící fcie ; také ξ je kon. zúčehia sa-
 sebe $\checkmark$

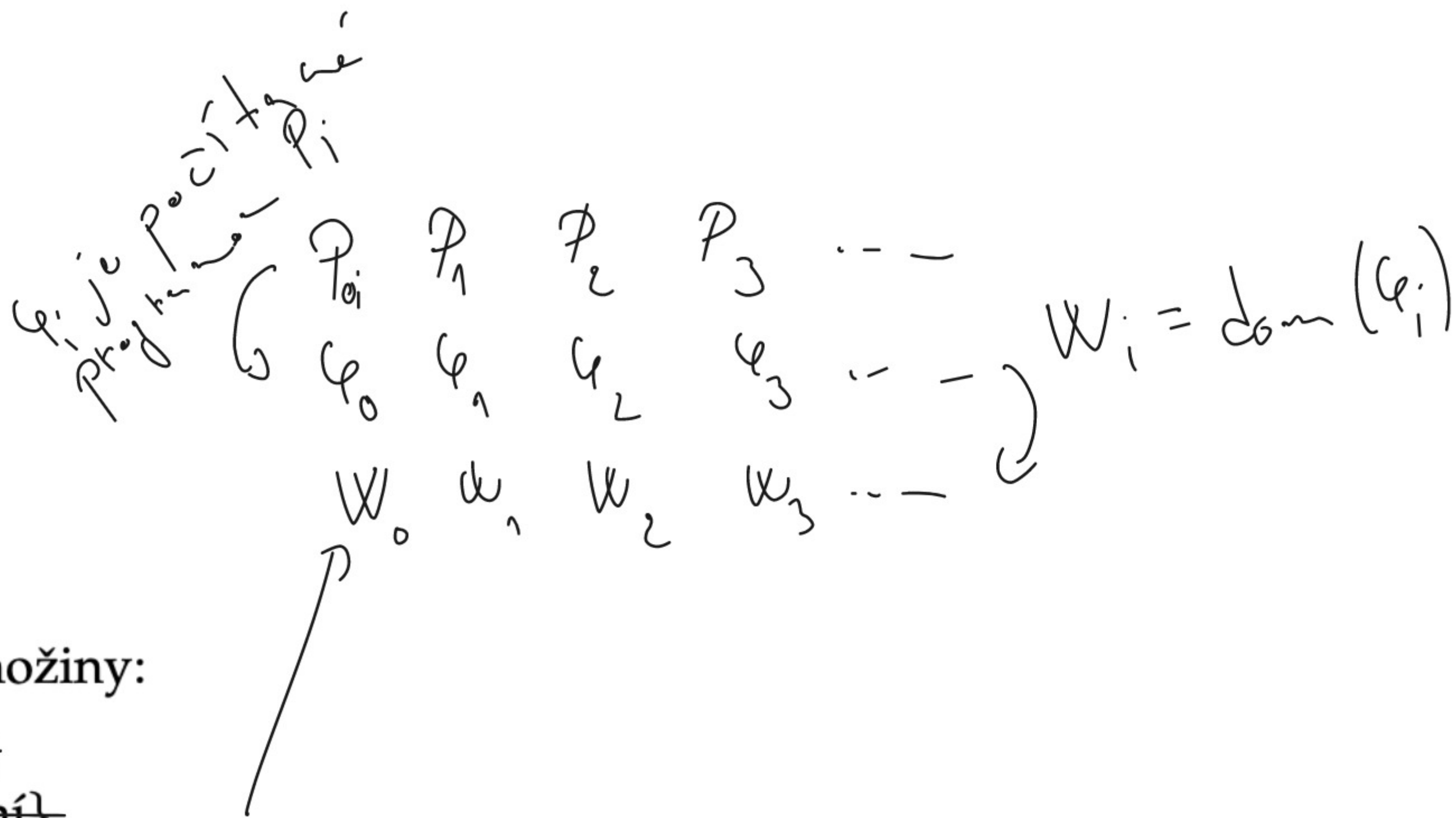
Je R.E.

input i :
if $f(a_n) \neq \varphi_i(a_n)$ for a in $\text{dom}(f) = \{a_1, \dots, a_n\}$:
...
if $f(a_n) \neq \varphi_i(a_n)$ if $f(a) \neq \varphi_i(a)$: loop

$\left\{ \begin{array}{l} \text{konvergiert} \\ \text{konstant} \end{array} \right.$

• Je $\overline{I}_s$ R.E.? $\left[\forall A \in \text{R.E.} \wedge \overline{A} \in \text{R.E.} \Rightarrow A \wedge \overline{A} \text{ ist R.E.} \right]$
 $\downarrow$
 $\overline{I}_s$ nie je R.E. | $\forall a, b \in \text{R.E.}, \text{tal } \overline{I}_s \wedge \overline{\overline{I}_s} \text{ ist R.E.}$
 $\forall a \in \overline{I}_s$ nie je R.E.

5.5 Uvažujme následující množiny:

- ~~(a) $\{i \mid W_i \text{ je konečná}\}$~~
- ~~(b) $\{i \mid W_i \text{ je rekurzivní}\}$~~
- (c) $\{i \mid W_i \text{ je rekurzivní, ale ani } W_i \text{ ani } \overline{W}_i \text{ není konečná}\} = \mathcal{A}$

U každé z nich zjistěte, zda množina respektuje funkce, zda je rekurzivní, r.e. nebo není r.e. a zdůvodněte.

• Rest. fciw? $i \in A$ a $g_i = g_j \mid t \in \mathcal{L} \mid \underline{j \in A?}$

• $A \neq \emptyset$ a $A \neq \mathbb{N}$ W_i je $\mathbb{Z}$ a $|W_i| = \infty$ a $|\overline{W_i}| = \infty$

$f_n(A) = \{x \mid x \text{ je sudé}\}$ $W_i = \text{dom}(g_i) = \text{dom}(g_j) = W_j$
 $\{x \mid x \text{ je sudé}\}$ $W_i = W_j \Rightarrow j \in A \quad \square$

$\text{dom}(f_n) = \{x \mid x \text{ sudé}\}$

" $f_n \in A$ "

" $c_n \notin A$ "

$\text{dom}(c_n) = \mathbb{N}$

• P. 17 a 18 V A nie je $\mathbb{R}$.

$\overline{\mathbb{N}} = \emptyset$ a $\emptyset$ je konečné

• Je $\mathbb{R} \in A?$ 2RV: $\theta, \theta', \theta \leq \theta'$ a " $\theta \in A$ " a " $\theta' \in A$ "

$\theta = f_n$

$\theta'(x) = x$ ($\theta' = \text{id}$)

" $\theta' \notin A$ " $\text{dom}(\theta') = \mathbb{N}$

" $\theta \in A$ "

$\theta \leq \theta' \rightarrow \text{id}$ na všetkých
 id na sudých

$W_{\theta'} = \mathbb{N}$ $\overline{W_{\theta'}} = \emptyset$

$\downarrow$
 nie je konečné

Nie je $\mathbb{R} \in A$.

" $\theta' \notin A$ "